

Κατερίνα Μαρινάκη

«Ο τουρισμός ως μοχλός οικονομικής ανάπτυξης των νησιών και η πρόκλησή του στην κοινωνική οικονομία»

Ο όρος Κοινωνική Οικονομία εισήλθε μόλις τα τελευταία χρόνια στο ελληνικό λεξιλόγιο, όταν μετά την ψήφιση του Ν. 4019/2011 ορίστηκε το περιεχόμενό του ως: «το σύνολο των οικονομικών, επιχειρηματικών, παραγωγικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων, οι οποίες αναλαμβάνονται από νομικά πρόσωπα ή ενώσεις προσώπων, των οποίων ο καταστατικός σκοπός είναι η επιδίωξη του συλλογικού οφέλους και η εξυπηρέτηση γενικότερων κοινωνικών συμφερόντων». Κοινωνική Οικονομία είναι μια αλληλέγγυα οικονομία, είναι ένας άλλος χώρος οικονομικής δραστηριότητας, πέρα από την ανταγωνιστική οικονομία και μπορεί να λειτουργήσει συμπληρωματικά για το εισόδημα και την απασχόληση, για την αντιμετώπιση της ανεργίας, της δυσπραγίας και της φτώχειας. Μιλώντας για αλληλέγγυα οικονομία αναφερόμαστε, ουσιαστικά, στον τρίτο τομέα της οικονομίας -με τον πρώτο να αφορά στην ιδιωτική εμπορευματική οικονομία και τον δεύτερο στη δημόσια ή κρατική οικονομία, με τα όρια μεταξύ αυτών να μην είναι πάντοτε ευδιάκριτα. Πρόκειται με άλλα λόγια για μια οικονομική δραστηριότητα που ξεκινάει «από κάτω», για μια πρωτοβουλία των πολιτών που δεν αποσκοπεί στο κέρδος, για μια «οικονομία των πραγματικών αναγκών».

Ως φορέας της Κοινωνικής Οικονομίας, θεσπίζεται η Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση (Κοιν.Σ.Επ.). Είναι αστικός συνεταιρισμός με κοινωνικό σκοπό και διαθέτει εκ του νόμου την εμπορική ιδιότητα. Οι κοινωνικοί συνεταιρισμοί είναι επιχειρήσεις, οι οποίες μη παρέχοντας επενδυτικό κέρδος, με προσανατολισμό στις ανάγκες των ανθρώπων, εξασφαλίζουν πόρους για την ευημερία των μελών τους και της ευρύτερης κοινωνίας, μπορούν δε να προκύψουν σε οποιοδήποτε τομέα της οικονομίας, εφόσον προάγουν το συλλογικό συμφέρον, την κοινωνική ευημερία, την τοπική ανάπτυξη και την απασχόληση. Οι Δήμοι μπορεί και πρέπει να είναι πρωταγωνιστές στην ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας. Αυτό γίνεται και συντελείται σε όλο τον ανεπτυγμένο κόσμο, όπου αναπτύσσουν δράσεις κοινωνικής οικονομίας και κοινωνικών επιχειρήσεων, προσφέροντας ουσιαστικές λύσεις στην αντιμετώπιση της φτώχειας και της ανεργίας.

Social economy in Europe represents 10% of businesses with about 11 million of employees. There are very successful examples across many different sectors of the economy, where the cooperative enterprises -that are constituted of 800 million members- provide over 100 million jobs. This means 20% more jobs than those offered by multinational enterprises!

It is significant that in 2009, despite the recession, 300 of the largest cooperative enterprises of the world increased their growth by 14%, with a turnover of around \$ 1.1 trillion.

Η κοινωνική οικονομία στην Ευρώπη αντιπροσωπεύει το 10% των επιχειρήσεων με περίπου 11 εκατομμύρια εργαζομένους. Υπάρχουν εξαιρετικά επιτυχημένα παραδείγματα σε πολλούς και διάφορους τομείς της οικονομίας, με τις συνεταιριστικές επιχειρήσεις των 800 εκατ. μελών να παρέχουν πάνω από 100 εκατ. θέσεις εργασίας, δηλαδή 20% περισσότερες από αυτές που προσφέρουν οι πολυεθνικές επιχειρήσεις! Ενδεικτικό είναι ότι το 2009 παρά την ύφεση, οι 300 μεγαλύτερες συνεταιριστικές επιχειρήσεις στον κόσμο παρουσίασαν αύξηση στην ανάπτυξή τους κατά 14%, με κύκλο εργασιών περίπου 1,1 τρις δολάρια.

Εύχομαι η επόμενη παρουσίαση για το συγκεκριμένο θέμα να περιλαμβάνει πολλές ακόμα δυναμικές ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ. σε όλα τα νησιά μας, με αντικείμενο τον τουρισμό και τους όμορους του τομείς δραστηριότητας, μιας και ο τουρισμός αποτελεί αναμφισβήτητα τον κυριότερο -μαζί με τη ναυτιλία- πυλώνα της οικονομίας της Ελλάδας και βέβαια των ελληνικών νησιών.

Katerina Marinaki

"Tourism as an engine of the islands' economic **growth/development** and its challenge to the Social Economy"

The concept of "Social Economy" has been introduced into the greek **vocabulary/language** during the last years. After the enactment of Law 4019/2011, its content was set as: "the total amount of economic, entrepreneurial, productive and social activities which are undertaken by legal entities or associations of persons, whose statutory purpose is the pursuit of collective benefit and the service of general social interests." Social Economy is a **solidarity economy**, another economic activity field, beyond the competitive economy and it can function complementary to increase income and employment; to handle unemployment, misery and poverty. Speaking of solidarity economy, we effectively refer to the third sector of the economy. The first one concerns the private **commodity** economy and the second the public or state economy, where the boundaries between them are not always observable.

In other words, it is about an economic activity that starts **"from below"**, an initiative of citizens that does not aim to gain profit of it, an "economy of real needs."

Social Cooperative Enterprise (S.C.E.) is enacting as a carrier of the "Social Economy". It is a civil law cooperative with a social purpose and it is possessing entrepreneurial capacity by law. Social cooperatives are

businesses that they are not providing investment profit. Due to this fact, they are oriented towards to people's needs; they ensure resources not only for their members' but also for the whole society's prosperity. Moreover, it is possible to be arised in any sector of the economy, as long as they promote the collective interest, social **welfare/prosperity**, local **development/growth** and employment. Municipalities can and should play a leading role towards the development of the "social economy". This is done and occurs **throughout/all over** the developed world, where municipalities build social economy activities and social enterprises, while providing effective solutions in order to address poverty and unemployment.

Social economy in Europe represents 10% of businesses with about 11 million of employees. There are very successful examples across many different sectors of the economy, where the cooperative enterprises -that are constituted of 800 million members- provide over 100 million jobs. This means 20% more jobs than those offered by multinational enterprises!

It is significant that in 2009, despite the recession, 300 of the largest cooperative enterprises of the world increased their growth by 14%, with a turnover of around \$ 1.1 trillion.